

Tekne ve motorun farklı tarihlerde satın alınması halinde vergiyi doğuran olay hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-ÖTV 2.MADDE-747
Tarih	07.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü)

Sayı : 39044742-ÖTV 2.MADDE-747 07/04/2014

Konu : Tekne ve motorun farklı tarihlerde satın alınması halinde vergiyi doğuran olay.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, deniz araçları, deniz motorları ve aksesuarları imalatı, ithalatı ve teslimi işiyle iştigal eden firmanızca tekne ve motorun ayrı ayrı veya bir bütün halinde tesliminde özel tüketim vergisinin hangi aşamada uygulanacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun (1/1) maddesine göre, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi malların ilk iktisabı, kayıt ve tescile tabi olmayanların ise ithalatı ve imalatçıları tarafından teslimi ile özel tüketim vergisi uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'nin konusuna girmekte olup, Kanuna ekli (II) sayılı liste uyarınca, 8901.10.10.00.11 G.T.İ.P numaralı 18 gros tonilatoyu geçmeyen gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olanlar), 8901.10.90.00.11 G.T.İ.P numaralı yolcu ve gezinti gemileri (Denizde seyretmeye

mahsus olmayanlar) ile 89.03 G.T.İ.P numaralı yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri, kürekli kayıklar ve kanolar (Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg.ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç) ÖTV kapsamında yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun;

- (2/1-b) maddesinde ilk iktisap deyimi; (II) sayılı listedeki taşıtlardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithali, müzayede yoluyla veya motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabı, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanması, aktife alınması veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesi,

- (2/1-c) maddesinde, kayıt ve tescil; motorlu taşıtların ilgili mevzuat gereğince trafik, belediye, liman ile Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce tutulan sivil hava vasıtaları siciline yapılan kayıt ve tescil,

- (2/1-d) maddesinde ise motorlu araç ticareti yapanlar; (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenler,

olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca, Kanunun (3/a) maddesine göre, Kanuna ekli (II) sayılı listede kapsamındaki kayıt ve tescile tabi araçlarda vergiyi doğuran olayın, araçların ilk iktisabında meydana gelmekte olup, (4/1-a) maddesi uyarınca Kanuna ekli (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi olan araçlar için verginin mükellefi motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler ve müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerdir.

Bunun yanı sıra, aynı Kanunun (11/3) maddesinde, (II) sayılı listedeki mallar için verginin matrahının, bunların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül edeceği hükme bağlanmış; konu ile ilgili olarak 1 Seri No.lu Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliğinin (10.) bölümünde de ÖTV matrahına esas alınacak olan KDV matrahının tespitinde, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 20 ila 27 nci maddeleri hükümleri ile bu hükümlere ilişkin Katma Değer Vergisi Genel Tebliğlerinde yapılan açıklamaların dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Buna göre;

1) İlgili yazınızda kayıt ve tescile tabi olduğu belirtilen teknelerin (motorlu veya motorsuz), Kanuna ekli (II) sayılı listede yer verilen ve yukarıda belirtilen deniz araçları kapsamında olması halinde, bunların ilk iktisap kapsamındaki teslimleri ÖTV'ye tabi olacaktır.

2) Tek başına dıştan takma motorlar ÖTV Kanunu eki listelerde yer almadığından bunların teslimi ÖTV'ye tabi bulunmamaktadır. Ancak, ÖTV'ye tabi bir tekne ile beraber satılmakla birlikte ayrı teslim

edilen veya faturası düzenlenen motorun ÖTV uygulaması yönünden tekmeden ayrı olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Dolayısıyla, söz konusu durumda ÖTV'nin matrahı, motor dahil tekne bedeli olacaktır.

3) Satın alınan kürekli bir kayığın, sonradan motor eklenmek suretiyle 100 kilogramı geçen bir tekne haline getirilmek suretiyle kullanılmaya başlanması halinde, ÖTV'nin konusuna giren bir deniz taşıma aracı imal edilmesi nedeniyle söz konusu motorlu tekne için ÖTV beyan edilip ödenmesi gerekmektedir. Bu durumda da ÖTV'nin matrahı, motor dahil tekne bedeli olacaktır.

4) Tekne ile birlikte satılmakla birlikte, matrahın bölünerek ÖTV matrahının düşürülmesi veya ÖTV yükümlülüğünden kaçınmak amacıyla, motorun tekmeden ayrı olarak teslim edilmesi veya motora ait faturanın tekmeden ayrı olarak düzenlenmesi halinde, bu durumun 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca muvazaa olarak değerlendirileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026